

LÄÄNE-HARJU VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Paldiski

30. märts 2021 nr 31

Vaideotsus

Asjaolud ja menetluskäik

1. Lääne-Harju Vallavolikogu võttis 26.01.2021 vastu otsuse nr 2 „Arvamuse andmine Kõmmaste II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“. Otsuse alusel otsustas Lääne-Harju Vallavolikogu mitte nõustuda Lääne-Harju vallas Kõmmaste II uuringuruumis aktsiaseltsile Kiirkandur geoloogilise uuringu loa andmisega. Otsuse vastuvõtmise aluseks oli Keskkonnaameti poolt maapõueseaduse § 27 lõike 7 alusel arvamuse andmiseks 23.12.2020 kirjaga nr DM-112631-3 edastatud aktsiaselts Kiirkandur geoloogilise uuringu loa taotlus.

2. Aktsiaselts Kiirkandur esitas 22.02.2021 Lääne-Harju Vallavolikogu 26.01.2021 otsuse nr 2 „Arvamuse andmine Kõmmaste II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“ peale vaide, milles palub tunnistada kehtetuks nimetatud vallavolikogu otsuse ja vallavolikogul vaadata uuesti läbi Keskkonnaameti poolt 23.12.2020 kirjaga nr DM-112631-3 edastatud aktsiaseltsi Kiirkandur geoloogilise uuringu loa taotlus Kõmmaste II uuringuruumis ja otsustada uuesti kohaliku omavalitsuse üksuse arvamuse andmine.

3. Lääne-Harju Vallavolikogu edastas 04.03.2021 vaide esitajale (AS-ile Kiirkandur) haldusmenetluse seaduse § 84 lõike 2 alusel teate vaide lahendamise tähtaja pikendamise kohta kuni 05.04.2021, kuna vaide lahendaja on Lääne-Harju Vallavolikogu. Vallavolikogu istungid toimuvad tavapäraselt üks kord kuus. Samuti oli vajalik täiendavalt selgitada kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid.

Vaidealluvus

1. Haldusmenetluse seaduse § 71 lõike 1 järgi võib isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi esitada vaide. Kuna maapõueseaduse § 35 lõike 1 punkti 10 järgi on kohaliku omavalitsuse uuringuloo andmisega mittenõustumine uuringuloo andjale uuringuloo andmisest keeldumise aluseks, siis on aktsiaselts Kiirkandur isik, kellel on õigus vaide esitamiseks.

2. Haldusmenetluse seaduse § 73 lõike 1 järgi toimub vaide lahendamine, kui seadusega ei ole sätestatud teistsugust vaidealluvust, haldusakti andnud või toimingut sooritanud haldusorgani üle teenistuslikku järelevalvet teostava organi poolt. Lääne-Harju Vallavolikogu üle teenistuslikku järelevalvet teostav organ puudub. Seega peab vastavalt sama paragrahvi lõikele 2 vaide lahendama haldusakti andnud või toimingut sooritanud haldusorgan ehk Lääne-Harju Vallavolikogu.

Vaide läbivaatamine

1. Vaide esitaja põhjendab, et maapõueseaduse § 35 lõike 1 punkti 10 alusel on kohaliku omavalitsuse uuringuloo andmisega mittenõustumine uuringuloo andmisest keeldumise alus. Kuigi maapõueseaduse § 35 lõike 3 kohaselt on uuringuloo andjal võimalik pöörduda Vabariigi Valitsuse poole nõusoleku saamiseks (ülekaaluka riigi huvi tuvastamisel), leiab vaide esitaja siiski, et täiendava haldusmenetluse läbimine on vastuolus haldusmenetluse efektiivsuse ja

eesmärgipärasuse põhimõttega. Seetõttu on vaide esitaja põhjendatud huvi on jätkata esitatud taotluse menetlust ja saada selleks keeldumise aluste puudumisel kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolek.

1.1 Lääne-Harju Vallavolikogu leiab, et vaide esitajal põhjendatud subjektiivsete õiguste riive puudub. Nagu vaide esitaja ka ise möönab on Vabariigi Valitsuse poole pöördumiseks vajalik tuvastada ülekaalukas riigihuvi. Samas vaide esitaja võimalikku riigihuvi ei kinnita. Maapõueseaduse § 11 kohaselt kuulub maavara riigile ning kui on olemas riigihuvi ja -vajadus, siis langetab Vabariigi Valitsus, kaaludes sealjuures üleriigilisi sotsiaalseid, keskkonnahoiu- või majandushuve, mis tingiks vajaduse väljastada luba just konkreetseesse asukohta, ka vastava otsuse (Riigikohtu 15.11.2015 otsus kohtuasjas 3-3-1-37-15, p 11). Lääne-Harju Vallavalitsus ei pea õigeks riigile kuuluva maavara ammutamist olukorras, kus vaide esitaja ei kinnita ülekaaluka riigihuvi olemasolu võimalikkust. Antud juhtumil puudub ka kohalik huvi, kuna kohalikuks tarbeks on sama ressursi ammutamine pooleli Lääne-Harju valla haldusterritooriumil asuvates Aarnamäe karjääris, Karjaküla karjääris, Tatramäe II kruusakarjääris, Audevälja II kruusakarjääris.

1.2 Eesti Vabariigi põhiseaduse § 5 kohaselt on Eesti loodusvarad ja loodusressursid rahvuslik rikkus, mida tuleb kasutada säästlikult. Säästlik ja otstarbekas on ammutada maavara olemasolevatest tegutsevatest karjääridest kuni sealse ressursi ammendumiseni, mitte hõivata selleks uusi alasid. Vaide esitaja põhikirjalisteks tegevusaladeks on üld- ja eriehitustööd, mäetööd, ehitusjäätmete käitlemine. Seega ei saa vaide esitaja põhjendatud huviks olla geoloogiliste uuringute taotluse menetluse jätkamine kui niisugune, vaid selle tulemusel kinnitatud maavara kaevandamiseks vajaliku loa taotlemine. Ka geoloogilise uuringu loa taotluse seletuskirja punktis 1 on vaide esitaja selgitanud geoloogilise uuringu eesmärki: „*Geoloogilise uuringu eesmärgiks on selgitada Kõmmaste liivamaardlaga (reg.kaart nr 0653) piirnevas Kõmmaste II uuringuruumis kaevandamisväärse maavara varu, kvaliteet ja kaevetingimused, mis võimaldab peale varu kinnitamise taotleda sellele kaeveluba.*“

2. *Vaide esitaja viitab, et vaidlustatud otsus tugineb kesksele eeldusele, et uuringuloa andmise järel on uuritava maavara kasutuselevõtt edaspidi vähetõenäoline. Esiteks ei tugine selline eeldus ühelegi õigusakti sättele ega teadaolevale faktilisele asjaolule, mis välistaks ettenähtavalt ja tõsikindlalt uuringualal maavara kasutuselevõtmise. Vaidlustatud otsusega ei ole tuvastatud sellist maavara kasutusele võtmisega seotud asjaolu, millele tuginedes saaks kohaliku omavalitsuse üksus juba praegu kaaluda maapõueseaduse või keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 52 alusel uuringuloa andmisele nõusoleku andmisest keeldumist. Kohalik omavalitsus ei saa asuda geoloogilise uuringu loa menetluses etteulatuvalt lahendama maavara kasutuselevõtmisega seotud lubade tingimusi või kasutusele võtmise lubatavust. Riigikohtu selgituste kohaselt ei piira uuringuloaga nõustumine kohaliku omavalitsuse üksuse võimalust hilisema maavara kaevandamise keskkonnaloa kooskõlastamisest keelduda (kui uuring üldse toetab kaevandamisloa taotluse hilisemat esitamist) (Riigikohtu 15.11.2015 otsus kohtuasjas 3-3-1-37-15, p 12). Maavara kasutuselevõtmise kaalumise toimub aastate pärast olukorras, kus nii keskkonnaloa andjal kui kohaliku omavalitsuse üksusel arvamuse andjana on kavandatud tegevuse, selle mõju, puudutatud isikute ringi ning nende seisukohtade ja muude asja otsustamisel oluliste asjaolude kohta oluliselt detailsem teave. Järgnevates haldus- ja planeerimismenetlustes on üheks teabe allikaks taotletav uuringuluba. Välistada ei saa ka seda, et muutunud on maavara kasutuselevõtmisega seotud avalik huvi. Tulevikus aset leidva huvide kaalumise tulemusena langetatava kaalutusotsuse sisu ei ole täna piisava tõenäosusega ette prognoositav. Kogutava teabe väärtus on üheks kaalutluseks, mida uuringuloa kooskõlastamise üle otsustamisel arvestada (Riigikohtu 15.11.2015 otsus kohtuasjas 3-3-1-37-15, p 13).*

2.1 Lääne-Harju Vallavolikogu leiab, et vaide esitaja poolt vaidlustatud volikogu otsus on igati põhjendatud, kaalutud ja õiguspärane ning otsuses on selgitanud valla esialgset seisukohta võimaliku kaevandamise ala kohta lähtudes haldusmenetluse eesmärgipärasuse, efektiivsuse ja uurimis põhimõttest. Otsus tugineb kesksele eeldusele, et uuringuloa andmise järel on uuritava maavara kasutuselevõtt edaspidi vähetõenäoline. Vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 5 on loodusvarad ja loodusressursid rahvuslik rikkus, mida tuleb kasutada säästlikult. Maapõues olevad ressursid on vajalikud Eesti majandusarengule, olles seega olulised kogu ühiskonnale

tervikuna. Riik, kui maapõues leiduvate ressursside uurimise ja kasutamise koordineerija, peab kindlustama, et varadega käiakse ümber säästlikult ja heaperemehelikult. Nii praegu kui ka tulevikus on vaja tagada oluliste ressursside uurimine, luua võimalused nende säästlikuks ja optimaalseks keskkonnaohutuks kasutamiseks ning tagada selles valdkonnas õppe- ja uurimistegevuse arendamise järjepidevus. Tegevus peab toimuma strateegiliste kavade alusel. Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050 võeti vastu Riigikogu 06.06.2017 otsusega. Nimetatud poliitika põhialused on raamstrateegiaks valdkonnaga seotud arengukavadele ja õigusaktidele ning teiste valdkonnaga seotud arengudokumentide ja õigusaktide koostamisel. Raamstrateegia eesmärgiks ei ole kindlasti kõiki Eestis leiduvaid maavarasid võimalikult kiiresti ära kasutada. Lausa vastupidi - neid tuleb keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kohaselt kasutada otstarbekalt, põhjustamata loodusvarde seisundi olulist halvenemist ning arvestades taastumatu loodusvara säästva kasutamise põhimõtet. Taastuvaid ja taastumatu loodusvarasid tuleb kasutada säästlikult, arvestades nende looduslikku täienemist ja varude jätkumist võimalikult pikaks ajaks. Seega antud olukorras, kus vaide esitaja ei ole oma põhjendustes kinnitanud ülekaaluka riigihuvi võimalikku olemasolu, samuti puudub asjas kohalik huvi ja on vaid vaide esitaja ärihuvi, ei ole mõistlik lubada kitsalt ühes valitud asukohas teostada geoloogilisi uuringuid maavara kasutusele võtmise eesmärgil.

2.2 Kohalikul omavalitsusel on Eesti Vabariigi põhiseaduse § 154 kohaselt õigus otsustada ja korraldada kohaliku elu küsimusi ehk teostada oma põhiseaduslikku enesekorraldusõigust, arvestades sealjuures omavalitsusüksuse ja kohaliku kogukonna huve ning kaaludes sealjuures keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid argumente. Sealjuures saab asuda juba geoloogilise uuringu loa menetluses kaaluma ja arvestama maavara kasutuselevõtmisega seotud võimalikke asjaolusid. Kuigi Riigikohus (15.11.2015 otsus kohtuasjas 3-3-1-37-15, p 12) on asunud seisukohale, kus uuringuloaga nõustumine ei piira omavalitsuse võimalust hilisema kaevandamise jaoks antava keskkonnavalala kooskõlastamisest keelduda, ei välista see ettenähtavalt ega tõsikindlalt, et võimalikke asjaolusid ei peaks juba esile tooma geoloogilise uuringu lubadele arvamuse andmise menetluses, s.t ka uuringuloa nõusoleku andmisest keeldumise otsuses. Kohalik omavalitsus on teadlik, et tal on võimalus samu asjaolusid kaaluda ja välja tuua juhul, kui Keskkonnaamet ühel või teisel kaalutlusel väljastaks geoloogilise uuringu loa.

2.3 Maavara kaevandamisloa andmise tõenäosuse hindamisega ei püüa kohalik omavalitsus põhjendada võimalike hilisemate ärihuvide teostamatust. Lääne-Harju vald on oma seisukoha kujundamisel arvestanud vaide esitaja geoloogilise uuringu loa taotlemise eesmärki, milleks on juba eelpool kirjeldatud (punkt 1.2) - Kõmmaste II uuringuruumis kaevandamisväärse maavara varu selgitamine ja sellele kaeveloa taotlemine. Kohalik omavalitsus on seisukohal, et geoloogilise uuringuloa taotlemine antud asukohas oleks põhjendatud Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu tasakaalustatud lahenduse väljatöötamise eesmärgil. Geoloogilise uuringu käigus kogutav teave ühes hektiliselt valitud asukohas ei anna võimalust langetada otsuseid, mis tagaksid maavarade säästliku ja otstarbeka kasutamise tulevikus Lääne-Harju vallas ega mujal Harjumaal selliselt nagu näevad ette maapõuepoliitika põhialused aastani 2050. Uuringu teostamine ja hilisema uuringuala korrastamine füüsiliselt ei pruugi õigete tehnoloogiate kasutamisel olla keskkonnale olulise mõjuga. Küll aga on olulise juriidilise mõjuga kitsal maa-alal uuringu tulemustega kaasnev õiguslik ootus, mille tekkimine seab ohtu riigile kuuluva taastumatu loodusvara säästva kasutamise põhimõtte rakendatavuse.

3. *Vaide esitaja leiab, et maakonnaplaneeringuga kavandatud rohevõrgustik ei välista uuringuloa andmist. Kõmmaste II uuringuruum paikneb ainult osaliselt riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 kehtestatud „Harju maakonnaplaneeringu 2030+“ rohevõrgustiku tuumikalal ehk tuumikala nurgas ala T8 osal, kust edasi kulgeb maakonna väike rohekoridor K9. Vaidlustatud otsusest nähtuvalt on vallavolikogu kujundanud nägemuse selle osas, kuidas ja millisel alal maavara kasutusele võetakse, millised on selle tingimused ja mõju rohevõrgustikule. Vastavaid hüpoteese vallavolikogu otsuses avatud, põhjendatud ega jälgitavalt kaalutud ei ole. Esiteks ei saa uuringuloa andmine mõjutada negatiivselt rohevõrgustikku ega selle toimimist. Teiseks ei võimalda rohevõrgustiku olemasolu järeldada, et uuritava alal asuva maavara kasutuselevõtmine tulevikus on tõsikindlalt välistatud. Käesoleval ajal ei saa välistada, et loa eritingimustega on võimalik võtta maavara kasutusele rohevõrgustiku toimimist*

ohustamata. Kaevandamine on olemuslikult lühiajaline tegevus, mille järel on võimalik korrastada ala rohevõrgustiku toimimist tagavana.

3.1 Ei ole vaidlust, et Kõmmaste II uuringuruumi ala asub maakonnaplaneeringu rohevõrgustiku nii tuumik- kui ka koridorialal. Arvestada tuleb, et rohekoridor on kitsas, mistõttu seavad häiringud ohtu selle toimimise. Oluline on siinkohal märkida, et rohevõrgustiku alale jääb uuringualast ülekaalukalt valdav osa ja kavandatud tegevus ei vasta maakonnaplaneeringu teatud nõuetele. Vallavolikogu otsuses kaevandamist mittesoodustavad üksikud asjaolud mitteammendava loeteluna ei pretendeeri olemaks maavara kasutusele võtmist tõsikindlalt välistavad. Need on otsuses esitatud, et kirjeldada asukoha sobimatust, näiteks võrreldes mõne teise võimaliku asukohaga, kus ei esine rohevõrgustiku ala. Antud asjas arvamuse kujundamisel ja kaalutusotsuse tegemisel on vajalik muuhulgas kaaluda ka asukohast tulenevad erisusi. Selleks, et analüüsida, kus, millisel ajahetkel ja millises mahus on vajalik ja mõistlik Harju maakonnas riigi ja kohalikke huve silmas pidades taastumatut maavara kasutusele võtta, on vaja kaaluda erinevaid asukohti. Selle strateegilise otsuse tegemiseks olukorras, millise piirkonnas on maavaravaru kohalikuks vajaduseks saada, on meie hinnangul kõige paremaks tööriistaks maakonnaülese maavarade teemaplaneeringu koostamine.

3.2 Maavara kaevandamist ei saa pidada lühiajaliseks või ajutiseks tegevuseks. Maapõueseaduse § 60 lõike 2 kohaselt antakse maavara kaevandamise luba kuni 15 aastaks, lisaks võimaldab sama paragrahvi lõige 3 anda teatud tingimustel veel viie aasta võrra pikemat luba ning võimalik on taotleda veel loa pikendamist kuni 15 aasta võrra. Maavara kaevandamise lõppedes on maavara konkreetsest asukohast väljatud, maastiku muutus on antud asukohas pöördumatu. Maavaradega varustatuse tagamine on avalik huvi. Nagu juba eelnevalt märgitud ei ole geoloogilise uuringuloa taotlusele arvamuse andmise ajal antud asukohas kohalikku huvi ja vaide esitaja ei ole oma põhjendustes kinnitanud ülekaaluka riigihuvi võimalikku olemasolu maavara kaevandamiseks, mistõttu ei ole mõistlik alustada ka uuringutega. Maakonnaplaneeringu kohaselt saab kaevandamistegevuse eelduseks pidada parimate teadaolevate tehniliste ja muude võimaluste kasutamist, vähendamaks kaasnevat häiringut nii looduskeskkonnale kui elanikele. Nimetatud säte kehtib ka kaevandamistegevuse eelduseks olevate uuringute läbiviimiseks.

3.3 Vaide esitaja on oma vaites õigesti viidanud kehtivale Padise valla üldplaneeringu seletuskirjale, mille kohaselt on tähelepanu väärivaks alaks Kõmmaste külas küla hoonestus koos kiviaedade ja asulakohaga. Nendel aladel tuleb üldplaneeringu kohaselt tähelepanu pöörata sellele, et säiliks alade omapära, nende looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhe. Üldplaneeringu kohaselt tuleb vajadusel kavandada vaadete avamist ja nende hoidmist avatuna. Kogu seda üldplaneeringu sõnastust tuleb vaadelda kogumina, mitte rebides sealt üksikuid lauseid. Ajalooliste kaartide andmete põhjal saab väita, et ala on olnud ajalooliselt enamjaolt kaetud kõrghaljastusega ja on seda siiani. Tegemist on Kõmmaste küla omapäraga, loodusliku motiivi ja vormi suhet andva elemendiga. Kõrghaljastuse likvideerimine võib küll toetada vaadete avamist, kuid ei saa kuidagi kaasa aidata alade omapära, nende looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhtele. Geoloogilised uuringud ja hilisem maavara kaevandamine avaldavad selle omapära säilimisele olulist mõju, mistõttu on oluline selle asjaolu väljatoomine otsuses.

Seega kavandatud tegevus ei vasta kehtiva üldplaneeringu nõuetele. Sellest tulenevalt on ka vaide esitaja väide, et kaevandamisloa andmisel on võimalik seada tingimusi, mis toetavad tähelepanu vääriva ala väärtusi (nagu korrastamise tingimuste alusel vaadete avamine), Kõmmaste küla omapära mittejärgiv.

4. *Vaide esitaja leiab, et geoloogilise uuringu teostamine ei mõjuta negatiivselt ühtegi piirkonnas asuvat majapidamist ja olemasolevad majapidamised ei välista uuringuloa andmist. Teiseks ei välista piirkonnas majapidamiste olemasolu ettenähtavalt uuritava alal asuva maavara kasutuselevõtmist. On ilmne, et maavara ei saa kasutusele võtta juhul, kui olemasolevate majapidamisteni ulatub ülenormatiivne mõju, mida ei ole võimalik vältida või leevendada. Käesoleval ajal puudub alus sellise mõju olemasolu eeldada. Samuti leitakse, et kavandatud tegevusega ei kaasne keskkonnaohtu.*

4.1 Lääne-Harju Vallavolikogu ei saa nõustuda vaide esitaja väidetega. On õige, et piirkonnas majapidamiste olemasolu ei välista lõplikult uuritava alal asuva maavara kasutuselevõtmist, kuid see eeldab juba maavarade uuringu ajal kõigi piirkonna majapidamiste kaasamist ja majapidamiste poolt nii esialgsete kui ka võimalike tulevikus koostatavate leevenduspakettidega nõustumist. Geoloogiliste uuringute läbiviimise tulemusena võetakse maavaravaru arvele. See tekitab olukorra, kus oluliselt suurema mõjuga tegevus kavandatakse olemasolevate majapidamiste vahetusse lähedusse. Majapidamine on üksus, mida inimesed kasutavad elamiseks. Täna on Kõmmaste küla elanikel teada, et nende elukoht asub kehtiva maakonnaplaneeringu järgselt rohevõrgustikuteenuseid pakkuva ala lähistel. Võrreldes tuleviku elukohaga tegutseva karjääri lähistel, on see väga oluline muudatus ja omab tohutut negatiivset mõju kinnisasja omaniku elukvaliteedile ja kinnistu väärtusele. Sellise muutuse põhjustab juba oletus, et piirkonnas võib hüpoteetiliselt tekkida maavara kaevandamine. Seega taotletav tegevus kahjustab väga oluliselt mõjualal asuvate kinnisasjade omanike huve. Teisalt ei ole ka tõendatud, et Harju maakonnas puuduvad liiva kaevandamiseks alternatiivsed asukohad, kus eelpool kirjeldatud mõjud puuduvad või oleksid väiksema intensiivsusega ehk Kõmmaste II uuringuruumis on mõju keskkonnale kõige väiksem. Kuna alternatiivsete asukohtade võrdlus puudub kogu Harju maakonna lõikes, siis ei ole mõistlik anda geoloogilise uuringu luba üksikusse asukohta.

4.2 Maapõueseaduse § 35 lõike 1 punkti 4 kohaselt keeldutakse üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa andmisest, kui tegevusega kaasneb keskkonnoaht. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 5 alusel on keskkonnoaht olulise keskkonnoahäiringu tekkimise piisav tõenäosus. Teatavasti on keskkonnoahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule, varale või kultuuripärandile. Keskkonnoahäiring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. On piisavalt tõenäoline, et juba uuringutega ja veelgi enam kaevandamisega tekib keskkonnoahäiring ehk siis inimtegevusega kaasnev vahetu ebasoodne keskkonna kaudu toimiv mõju lähedal asuvates majapidamistes elavatele inimeste heaolule ja varale, aga samuti arvulise normiga reguleerimata häiring kohaliku omavalitsuse üldplaneeringuga välja toodud kohaliku tähtsusega kultuuripärandile ja rohevõrgustiku toime vähenemisele. Seega on olemas piisav tõenäosus keskkonnoahäiringust tingitud keskkonnoahtu tekkimisele.

5. Vaide esitaja leiab, et Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu koostamine just kinnitab vajadust täiendavate uuringute järele. Samas on selle algatamise ja teostamise aeg ebaselge. Teiseks annavad geoloogilised uuringud teemaplaneeringu koostamiseks vajaliku sisendteabe. Teemaplaneeringu koostamisel ei koguta geoloogiliste tingimuste kohta teavet samaväärse detailsusega, nagu seda tehakse geoloogilise uuringu käigus. Riigikohus on oma praktikas selgitanud, et uuringutulemustel on iseseisev väärtus ka siis, kui uuringule kaevandamist ei järgne. Saadud teabe alusel tehakse vajaduse korral muudatused keskkonnaregistris, milles talletatud infot saab edaspidi kasutada näiteks uute planeeringute ja arengukavade koostamisel (Riigikohtu 15.11.2015 otsus kohtuasjas 3-3-1-37-15, p 13).

5.1 Leiame, et vaidlustatud volikogu otsuses Lääne-Harju valla poolt rõhutatud seisukoht, et Harju maakonda hõlmava maavarade teemaplaneeringu algatamisega ei ole kaevandamisega seotud eraldiseisvate uuringute läbiviimine piirkonnas põhjendatud ega vajalik, on igati asjakohane. Saab nõustuda, et tulevikus kavandatav planeering ei ole aluseks loa andmisest keeldumisele. Selle kaalutluse saab teha loa andja. Kohaliku omavalitsuse otsuse puhul on tegemist arvamuse andmisele loa taotlemise menetluses. Harju maakonna maavarade teemaplaneeringus asjaolu on esitatud põhjendusena seetõttu, et kohalik omavalitsus näeb otstarbekana teostada uuringud kõikides võimalikes maavara leiukohtades samaaegselt võrdsetel alustel teemaplaneeringu lahenduse väljatöötamiseks. Geoloogilise uuringuloa taotlusele nõusoleku andmine eraldiseisvalt oleks erandlikult põhjendatud vaid juhul, kui maavaravarud Eestis oleksid ammendatud.

5.2 Kuidagi ei saa nõustuda vaide esitaja seisukohaga, kus leitakse, et teemaplaneeringu koostamisel ei koguta geoloogiliste tingimuste kohta teavet samaväärse detailsusega nagu seda tehakse geoloogilise uuringu käigus. Vaide esitaja ei ole oma väidet põhjendanud ega viidanud

sealjuures ühelegi dokumendile. Tegemist on teemaplaneeringu lähteseisukohtade väljatöötamisel langetatava otsusega. Ilma detailsemate geoloogiliste andmeteta ei ole võimalik maavara kasutamise korraldamist reguleerivat strateegilist raamdokumenti kehtestada. Nõustume, et uuringutulemustel on iseseisev väärtus ka siis, kui uuringule kaevandamist ei järgne. Oleme selle seisukoha välja toonud ka otsuses. Samuti nõustume väitega, et Harju maakonna maavarade teemaplaneeringus on võimalik maakonna maavarade kasutusel võtmisega seonduvat kaaluda vaid juhul, kui selleks on kogutud piisavalt keskkonnateavet. Küll aga rõhutame, et teave peab olema eesmärgipäraselt kogutud ning võimaldama erinevaid asukohti kaaluda võrdsetel alustel. Seega on mõistlik maakonna teemaplaneeringu lahenduse väljatöötamiseks vajalikke uuringuid planeerida ja tellida teemaplaneeringu koostamise raames.

Haldusmenetluse seaduse § 85 punkti 4, § 86 lõike 1 ja § 87 lõike 1 alusel ja arvestades eeltoodut ning vallavolikogu alatise keskkonna- ja planeerimiskomisjoni 22.03.2021 seisukohta

1. Jätta aktsiaseltsi Kiirkandur poolt 22.02.2021 Lääne-Harju Vallavolikogu 26.01.2021 otsuse nr 2 „Arvamuse andmine Kõmmaste II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“ kohta esitatud vaie rahuldamata.

2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

3. Teha korraldus teatavaks vaide esitajale aktsiaseltsile Kiirkandur.

4. Isikul, kelle vaie jääb vaidemenetluses rahuldamata või kelle õigusi on vaidemenetluses rikutud, on õigus korralduse peale esitada kaebuse Tallinn Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Tammur

vallavolikogu esimees